TÒA ÁN NHÂN DÂN **KHU VỰC 1-VĨNH LONG**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập – Tự do – Hạnh phúc**
Số: 03/2026/QĐST-VDS	*Vĩnh Long, ngày 05 tháng 02 năm 2026*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi

TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 1 - VĨNH LONG

***Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có*:**

- Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Phạm Thị Ánh Tuyết

- Thư ký phiên họp: Bà Ngô Thị Ái Nhân - Thư ký Tòa án nhân dân khu vực 1 - Vĩnh Long.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 1 - Vĩnh Long tham gia phiên họp: Bà Lê Thị Xuân Nga - Kiểm sát viên.

Ngày 05 tháng 02 năm 2026, tại trụ sở Tòa án nhân dân khu vực 1 - Vĩnh Long mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 02/2025/TLST-VDS ngày 02 tháng 12 năm 2025 về việc "*Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi*" theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 73/2026/QĐST-VDS ngày 23 tháng 01 năm 2026 gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà **Phạm Thị T**, sinh năm 1954

Địa chỉ: Ấp P, xã P, tỉnh Vĩnh Long.

Người đại diện hợp pháp của bà T là ông Nguyễn Quyết Q, sinh năm 1990

Địa chỉ: Số B, P, phường P, tỉnh Vĩnh Long.

Người liên quan đến việc yêu cầu: Chị **Phạm Thanh T1**, sinh năm 1991

Địa chỉ: Ấp P, xã P, tỉnh Vĩnh Long.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 04/11/2025 và đơn yêu cầu sửa đổi bổ sung ngày 22/01/2026 và trong quá trình giải quyết việc dân sự bà Phạm Thị T do ông Nguyễn Quyết Q đại diện trình bày:

Chị Phạm Thanh T1 là con ruột của bà Phạm Thị T và ông Phạm Văn N (chết ngày 20/10/2025 theo giấy chứng tử), từ nhỏ chị T1 đã chậm phát triển so với bình thường, không biết đọc, không biết viết, không thể tham gia các giao dịch

dân sự. Hiện nay chị T1 là người khuyết tật đang được hưởng trợ cấp xã hội hàng tháng, chị T1 không đủ khả năng nhận thức và làm chủ được hành vi. Hiện nay ông Phạm Văn N đã chết theo quy định thì Phạm Thanh T1 là người thừa kế của ông N, tuy nhiên Phạm Thanh T1 không thể tự mình xác lập, thực hiện các thủ tục cần thiết để nhận di sản thừa kế của ông N theo quy định.

Nay bà Phạm Thị T yêu cầu Tòa án giải quyết tuyên bố Phạm Thanh T1 là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Đề nghị Tòa án chỉ định bà Phạm Thị T là người giám hộ cho Phạm Thanh T1 theo quy định của pháp luật.

Tại phiên họp, ông Nguyễn Quyết Q đại diện bà T trình bày vẫn giữ nguyên nội dung theo đơn yêu cầu của bà T, yêu cầu Tòa án tuyên bố Phạm Thanh T1 có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi, đồng thời chỉ định bà T là người giám hộ hợp pháp.

Tại phiên họp, đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 1 - Vĩnh Long đề nghị:

Việc tuân theo pháp luật tố tụng của Thẩm phán, Thư ký thực hiện đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự.

Việc tuân theo pháp luật tố tụng của người tham gia tố tụng thực hiện đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự.

Áp dụng Điều 149, 366 của Bộ luật tố tụng dân sự sửa đổi, bổ sung năm 2025; Điều 23, 52, 53, 54 Bộ luật dân sự; Điểm b khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số: 326/2016/UBNTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc Hội.

Chấp nhận yêu cầu của bà Phạm Thị T.

Tuyên bố chị Phạm Thanh T1 là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Chỉ định bà Phạm Thị T làm người giám hộ cho chị Phạm Thanh T1 theo quy định pháp luật.

Về lệ phí: Bà Phạm Thị T được miễn nộp vì là người cao tuổi.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân khu vực 1 - Vĩnh Long nhận định:

1. Về thẩm quyền giải quyết của Tòa án:

Yêu cầu về việc "Tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi" là loại việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án, quy định tại khoản 1 Điều 27 của Bộ luật Tố tụng dân sự. Người bị yêu cầu tuyên bố có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi cư trú tại xã P, tỉnh Vĩnh Long nên

căn cứ Điều 35, Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự yêu cầu trên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân khu vực 1- Vĩnh Long.

2. Về yêu cầu của đương sự:

Tại phiên họp, bà Phạm Thị T do ông Nguyễn Quyết Q trình bày: Phạm Thanh T1 từ nhỏ đã chậm phát triển so với bình thường, không biết đọc, không biết viết, không thể tham gia các giao dịch dân sự. Hiện nay chị T1 là người khuyết tật đang được hưởng trợ cấp xã hội hàng tháng, chị T1 không đủ khả năng nhận thức và làm chủ được hành vi.

Theo khoản 1 Điều 23 của Bộ luật dân sự năm 2015định: "1. Người thành niên do tình trạng thể chất hoặc tinh thần mà không đủ khả năng nhận thức, làm chủ hành vi nhưng chưa đến mức mất năng lực hành vi dân sự thì theo yêu cầu của người này, người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi……..".

Căn cứ Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu số: 50/2026/KLGĐ ngày 19/01/2026 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực T đối với Phạm Thanh T1, sinh năm 1991; địa chỉ: Ấp P, xã P, tỉnh Vĩnh Long. Sau khi tiến hành giám định đã kết luận như sau:

Hiện tại đương sự có bệnh lý tâm thần: Chậm phát triển tâm thần nhẹ (F70-ICD10).

Kết luận về khả năng nhận thức, điều khiển hành vi:

Căn cứ Bộ luật dân sự năm 2015; căn cứ vào khả năng nhận thức và điều khiển hành vi của đối tượng giám định tại thời điểm giám định, các Giám định viên tham gia giám định thảo luận và xác định đối tượng giám định có tình trạng nhận thức, điều khiển hành vi sau đây:

Hiện tại, đương sự hạn chế khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi (có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi ở các vụ việc dân sự) do bệnh lý tâm thần chậm phát triển tâm thần nhẹ (F70-ICD10).

Từ những căn cứ trên, xét thấy bà Phạm Thị T yêu cầu Tòa án tuyên bố chị Phạm Thanh T1 có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là có cơ sở nên được chấp nhận.

Bà Phạm Thị T yêu cầu Tòa án chỉ định bà là người giám hộ cho chị T1. Xét, chị Phạm Thanh T1 là con ruột của bà Phạm Thị T và ông Phạm Văn N, tuy nhiên ông N đã chết ngày 20/10/2025 (theo giấy chứng tử) nên bà T yêu cầu chỉ định bà là người giám hộ cho chị T1 là có căn cứ chấp nhận.

3. Về lệ phí: Bà Phạm Thị T là người yêu cầu Tòa án giải quyết việc dân sự nên phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự tuy nhiên bà T là người cao tuổi và có đơn xin miễn lệ phí nên miễn toàn bộ lệ phí việc dân sự cho bà T.

4. Xét đề nghị của Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 1 - Vĩnh Long là có căn cứ chấp nhận.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ Điều 27; Điều 35; Điều 39; Điều 149, Điều 366, Điều 369, Điều 370, Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015đổi, bổ sung năm 2025); Điều 23, Điều 52, Điều 53, Điều 54 của Bộ luật dân sự năm 2015;

Căn cứ Điều 12 Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14ngày 30 tháng 12 năm 2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Phạm Thị T.

Tuyên bố chị Phạm Thanh T1, sinh năm 1991; Địa chỉ: Ấp P, xã P, tỉnh Vĩnh Long là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Chỉ định bà Phạm Thị T (là mẹ ruột của chị Phạm Thanh T1) là người giám hộ cho chị Phạm Thanh T1. Quyền và nghĩa vụ của người giám hộ thực hiện theo quy định tại Điều 57, 58, 59 của Bộ luật dân sự 2015.

2. Về lệ phí: Miễn toàn bộ tiền lệ phí việc dân sự cho bà Phạm Thị T.

3. Về quyền kháng cáo, kháng nghị:

Người yêu cầu được quyền kháng cáo Quyết định này trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Quyết định này có thể bị kháng nghị theo thủ tục phúc thẩm theo quy định của pháp luật.

Nơi nhận:
- TAND tỉnh Vĩnh Long;
- VKSND KV1;
- THADS KV1;
- Đương sự;
- Lưu.

TM.HỘI ĐỒNG GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP
(Đã ký)

Phạm Thị Ánh Tuyết